

JORDAN B
PETERSON

12 SZABÁLY
AZ ÉLETHEZ

ÍGY KERÜLD EL A KÁOSZT!

Rend és káosz

Osman Péter könyvajánlója

Jordan B. Peterson
12 szabály az élethez
21 Század Kiadó, 2018, 430 oldal, 4490 Ft

Csalós alcím! Dehogy a káosz kerülésére tanít, sokkal inkább arra, hogy az kiküszöbölhetetlen, sőt alapvető és nélkülözhetetlen része az életnek, ezért tanuljunk meg együttélni vele, és hasznot húzni belőle – hiszen a bizonytalan helyzet kínálja az új lehetőségeket.

Peterson egyetemi professzor, gyakorló klinikai pszichológus. Nagyszerű könyve messze elüt a kommersz önfeljesztő művek áradatától, nagyon nem a szokásos életvezetési tanácsadás. A 'siker receptje' helyett a gondolkodásunk, magatartásunk mélyrétegei felől indulva szól miértről és mikéntről. Aki szép, egyszerű kitanítást akar (ami igazán megnyugtató, sőt bátorító is lehet, ám sikerhez jó eséllyel segíteni aligha tud), ne ebben keresse!

Sok helyütt erősen filozófikus, olykor a Bibliából és más alpművekből vett részekre támaszkodva. Így vázolja például a rend és a káosz szervesen összefonódó világát, amely azok együttesével alkotja létünk mozgásterét, s hogy mindkettőben otthon kell lennünk. Ekként „egyensúlyra lelünk: egyik lábunkat szilárdan megvetjük a rendben és a biztonságban, a

másikat pedig a káoszban, a lehetőségekben, a gyarapodásban és a kalandban. Amikor az élet hirtelen komoly, lebilincselő és jelentőségteljes; amikor telik az idő, és annyira belemélyedünk abba, amit teszünk, hogy észre se vesszük – ilyenkor pontosan a rend és a káosz határán vagyunk.” Hogy ez sokkal inkább képletes beszéd, mint világos útmutatás? Persze, hiszen választásainkat az adott helyzethez magunknak kell megtennünk, döntéseinket meghoznunk, és Peterson okfejtése csak támpontokat és megközelítési módokat adhat ehhez – ugyanakkor erőteljes buzdításokban sem szűkölködik.

Világosabban szól embervoltunk kihívásairól: nem lehet, hogy a rend töltse ki életünket, az csak részét alkothatja a dinamikus egyensúlynak. Nem élhetünk szüntelen állandóságban, biztonságban, változatlanágban, mert a létfontosságú, jelentőségteljes új dolgok, amelyeket meg kell ismernünk, tanulnunk, azon túl vannak. A káosz azonban szintúgy nem uralkodhat: „Nem bírjuk hosszú ideig elviselni a túlterheltséget, amikor azt tanuljuk, amit még meg kell értenünk.

Így az egyik lábunkat meg kell vetnünk abban, amit már elsajátítottunk és megértettünk, a másikat pedig abban, amit jelenleg felfedezünk és tanulunk.” Így érhetjük el, hogy uraljuk a bizonytalanság fenyegetését, ésszerű biztonságban érezzük magunkat, ugyanakkor éberek és nyitottak legyünk. Ebben az egyensúlyban találunk új tanulnivalót és lehetőséget a fejlődésre. „Itt lelünk értelemre.”

Alapvető igazságainak egyik gyöngyszeme, megcáfolva oly sokunk hő vágyát, arra int, hogy fenyegettség nélkül gyámoltalanná trespednénk – agyilag is: „Ha mégis örökre számúzni lehetne minden fenyegetést, minden veszedelmet (és ebből következően minden kihívást és érdekeséget), akkor is megjelenne egy újabb veszély: az örök emberi infantilizmus és az abszolút hasznavehetetlenség. Hogy érne el az ember a természete teljes potenciálját kihívás és veszély nélkül? Milyen ostobává és hitványná züllենék, ha többé nem lenne okunk figyelni? Talán Isten úgy gondolta, hogy a teremtménye meg tud birkózni a kígyóval, és a jelenlétét a kisebbik rossznak ítélte.”